

Sygnatura akt III U 874/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 30-11-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Jadwiga Świącicka**

Protokolant: sekretarz sądowy Marcin Jamrószka

po rozpoznaniu w dniu 30-11-2015 r. w Koninie

sprawy **M. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o **przeliczenie emerytury**

na skutek odwołania **M. J.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 5-08-2015r. znak: (...)

I. **O d d a l a o d w o ł a n i e**

II. Zasądza od odwołującego na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Jadwiga Świącicka

III U 874/15

UZASADNIENIE

Decyzja z dnia 5 sierpnia 2015r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił wnioskodawcy M. J. ponownego rozpatrzenia wniosku w sprawie zakończonej prawomocną decyzją z dnia 19 czerwca 2009r. znak (...). W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy podniósł, że zgodnie z przepisem art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalno - rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r. może być obliczona na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej z art. 53 ustawy emerytalnej. W przypadku spełnienia powyższych warunków, Zakład jest zobowiązany zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego do zbadania, który wariant jest korzystniejszy, a więc które świadczenie jest wyższe. Zdaniem ZUS, art. 55 ustawy emerytalnej nie przewiduje wielokrotnego wyboru między emeryturą obliczoną wg dotychczasowych zasad, lub zreformowanych zasad. Osoba która po dniu 31 grudnia 2008r. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej i w wyniku wariantowania przeprowadzonego na wniosek - wysokość świadczenia została ustalona w oparciu o przepis art. 53 jako korzystniejszy, nie nabywa prawa do ponownego obliczenia świadczenia w trybie art. 55 ustawy emerytalnej. Zgodnie z przepisem art. 114 ust. 1 cyt. ustawy wysokość emerytury ulega ponownemu

ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej, lub z urzędu, jeśli po uprawomocnieniu się decyzji, zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Do wniosku, wg ZUS, wnioskodawca nie wskazał nowych okoliczności dotyczących ponownego obliczenia emerytury.

Odwołanie od tej decyzji złożył M. J., domagając się przeliczenia dotychczasowej emerytury z uwzględnieniem nowego okresu zatrudnienia. Podał, że od 2009r. do chwili obecnej pozostaje w zatrudnieniu i kontynuuje ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Jego zdaniem, stanowisko ZUS że art. 55 ustawy emerytalnej nie przewiduje wielokrotnego wyboru między emeryturą obliczoną wg dotychczasowych zasad lub zreformowanych jest błędne. Z treści przepisu art. 55 nie wynika, aby wniosek o emeryturę w powszechnym wieku musiał być pierwszym wnioskiem o świadczenie. Ratio legis tego przepisu jest bowiem kontynuowanie opłacania składek, nie zaś ubieganie się o emeryturę wcześniejszą lub w niższym wieku. Ponadto podał, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przechodzić na emeryturę wielokrotnie. Domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i stwierdzenia, że kontynuowanie ubezpieczenia stanowi nową okoliczność stanowiącą wznowienie postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

S. J. ur. (...) w dniu 10 marca 2009r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. We wniosku podał, że wnosi o obliczenie wysokości emerytury w myśl nowych zasad, lub na starych zasad.

Decyzją z dnia 19 czerwca 2009r. pozwany organ rentowy przyznał wnioskodawcy zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 marca 2009r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek, obliczając ją zarówno w oparciu o przepis art. 53 ustawy emerytalnej, jak i na podstawie art. 26 tej ustawy.

Natomiast decyzjami ostatecznymi z dnia 5 listopada 2009r. pozwany organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury, obliczając jej wysokość w dwóch wariantach. Pierwszy wg art. 26 ustawy emerytalnej tj. wg kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwoty składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, z uwzględnieniem średniego trwania życia. Tak obliczone świadczenie wyniosło 3.818,25 zł. ZUS podał, że nie podejmuje wypłaty tego świadczenia, gdyż jest ono niższe, niż świadczenie obliczone wg drugiego wariantu.

Wg drugiego wariantu uwzględniono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z lat 1997 - 2006 - 247,49%, kwotę bazową 2.578,26 zł., a nadto okres składkowy wynoszący 39 lat 2 miesiące i 15 dni okresów składkowych i 5 lat 7 miesięcy 8 dni nieskładkowych. Przy uwzględnieniu tych wskaźników wysokość emerytury wyniosła 4.117,44 zł. i ZUS podjął wypłatę tak obliczonego świadczenia.

W kolejnych decyzjach organ rentowy przyznał wnioskodawcy zwiększenie rolne, a także na wniosek wnioskodawcy systematycznie doliczał kolejne okresy podlegania ubezpieczeniom, wnioskodawca bowiem kontynuował zatrudnienie.

W decyzji z dnia 23 października 2014r. staż pracy wnioskodawcy wyniósł 44 lat 5 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i 5 miesięcy 7 miesięcy i 29 dni okresów nieskładkowych i po uwzględnieniu tych okresów świadczenie wyniosło 5.263,75 zł.

W dniu 9 stycznia 2015r. wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie dotychczasowej emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej i przedłożył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, z którego wynika, że wnioskodawca zatrudniony jest w (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku Dyrektora i w tym okresie pobierał wynagrodzenie za pracę:

- w 2009r. - 89.645,72 zł.

- w 2010r. - 93.490,80 zł.

- w 2011r. - 102.272,10 zł.

- w 2012r. -103.417,86 zł.

- w 2013r. - 90.164,61 zł.

Decyzją z dnia 6 lutego 2015r. pozwany przeliczył emeryturę wnioskodawcy, doliczając okresy zatrudnienia od 1 października 2014r. do 31 grudnia 2014r. w tym wyszczególnione okresy zasiłku chorobowego jako nieskładkowe. Staż pracy wnioskodawcy wyniósł 44 lata 8 miesięcy i 17 dni okresów składkowych i 5 lat 8 miesięcy i 8 dni okresów nieskładkowych, a wysokość świadczenia ustalono na 5.292,13 zł.

Wnioskodawca składał kolejne wnioski o doliczenie dalszych okresów ubezpieczenia i decyzją z dnia 21 kwietnia 2015r. pozwany doliczył kolejny okres zatrudnienia od 1 stycznia 2015r. do 31 marca 2015r. Po doliczeniu okres składkowy i nieskładkowy wyniósł 44 lata 11 miesięcy i 16 dni okresów składkowych, okres nieskładkowy nie uległ zmianie, co pozwoliło na ustalenie wysokości emerytury na kwotę 5.351,29 zł. Natomiast decyzją z dnia 5 sierpnia 2015r. staż pracy został ustalony na 45 lat, 2 miesiące i 16 dni okresów składkowych, bez zmiany okresu nieskładkowego. Wysokość emerytury ustalona została na kwotę 5.471,12 zł.

Natomiast zaskarżoną decyzją z dnia 5 sierpnia 2015r. odmówił wnioskodawcy ponownego rozpatrzenia wniosku w sprawie zakończonej prawomocną decyzją z dnia 19 czerwca 2009r. w oparciu o przepis art. 114 i 55 ustawy emerytalnej.

Stosownie do art. 55 ustawy emerytalnej, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 (a więc po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz legitymowaniu się okresami składkowymi i nieskładkowymi wynoszącymi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn), który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Wnioskodawca urodzony w (...). wiek emerytalny osiągnął (...), a wniosek o emeryturę złożył 10 marca 2009r. po osiągnięciu pełnego wieku emerytalnego określonego w przepisie art. 27 ustawy emerytalnej i kontynuował po nabyciu prawa do emerytury ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Zatem w dniu 10 marca 2009r. spełnił przesłanki określone w art. 55 dotyczące możliwości obliczenia jego emerytury wg tzw. nowych zasad na podstawie art. 26 tej ustawy, zwłaszcza, że o to wnosił składając wniosek o emeryturę, jak i wg starych zasad z art. 53 ustawy emerytalnej i wypłaty emerytury obliczonej wg nowych zasad, gdyby okazała się świadczeniem korzystniejszym.

Zdaniem Sądu, decyzjami z 19 czerwca 2009r. a w szczególności ostatecznymi z dnia 5 listopada 2009r. pozwany organ rentowy wykonał zobowiązanie wynikające z art. 55 ustawy emerytalnej. Ustalił bowiem wysokość świadczenia zarówno w oparciu o przepis art. 53 ustawy emerytalnej, jak wg art. 26 tej ustawy czyli wg nowych zasad. Świadczenie obliczone wg art. 53 tej ustawy okazało się świadczeniem znacznie korzystniejszym i jest ono wypłacane.

Niewątpliwie przyznane i wypłacane wnioskodawcy świadczenie podlega przeliczeniom w myśl art.109 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym na wniosek emeryta lub rencisty wysokość emerytury określonej w art. 53 oraz renty ulega ponownemu ustaleniu na zasadach określonych w art. 110-113.

Wnioskodawca we wniosku z dnia 9 stycznia 2015r. domagał się przeliczenia emerytury wg art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej. Nie był to wniosek o przyznanie kolejnej emerytury.

W ocenie Sądu przepis 55 ustawy emerytalnej nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury, umożliwia jedynie ustalenie najbardziej korzystnej wysokości świadczenia przyznanego na podstawie art. 27, czyli w pełnym wieku emerytalnym.

Zgodzić się należy z wnioskodawcą, że na emeryturę można przechodzić wielokrotnie jeśli ubezpieczony spełnia przesłanki odmienne przesłanki nabycia prawa do wielu świadczeń w oparciu o różne podstawy, a następnie do wypłaty świadczenia wyższego lub wybranego przez ubezpieczonego - art. 95 ust. 1 tej ustawy.

Należy zwrócić uwagę, że przepis art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej, określił sposób ustalania podstawy wymiaru świadczenia, w sytuacji gdy wcześniej była pobierana ("inna") emerytura, innymi słowy z przepisu tego wynika, że dopuszcza on kilkakrotne realizowanie się ryzyka emerytalnego. Stosując ten przepis można było przejść na emeryturę bez względu na wiek, potem osiągając wiek 50/55 lat wystąpić o emeryturę w niższym wieku emerytalnym, potem o wcześniejszą emeryturę (5 lat przed osiągnięciem wieku 60/65 lat), a na koniec o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym, co może się wiązać z podwyższeniem kwoty świadczenia.

Wnioskodawca wprawdzie spełnił przesłanki z art. 55 ustawy emerytalnej w dniu (...), ale w dniu 9 stycznia 2015r. nie nabył prawa do kolejnej emerytury na podstawie innego przepisu, choćby z tego względu, że już w 2007r. osiągnął pełny wiek emerytalny.

Decyzje z dnia 19 czerwca 2009r. (zaliczkowe) jak i z dnia 5 listopada 2009r. ostateczne, którymi ZUS dokonał ustalenia wysokości emerytury wnioskodawcy zarówno na podstawie art. 53, jak i 26 i podjął wypłatę emerytury z art. 53 jako korzystniejszej są prawomocne.

Należy w tym miejscu podkreślić, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznaczony jest treścią konkretnej decyzji organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Sąd ubezpieczeń społecznych nie może wykroczyć poza przedmiot postępowania wyznaczony w pierwszym rzędzie przez przedmiot zaskarżonej decyzji, a następnie poza zakres odwołania od niej.

Skutkiem prawomocności decyzji organu rentowego jest niedopuszczalność ponownego ustalania przez ZUS prawa do świadczenia i jego wysokości - z urzędu lub na wniosek strony - chyba, że stosownie do przepisu art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do tego świadczenia lub jego wysokość.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie powołał żadnych nowych dowodów, jak i okoliczności skutkujących koniecznością ponownego rozważania przesłanek z art. 55 ustawy emerytalnej, ale na datę wniosku o emeryturę w pełnym wieku czyli (...) Wg dowodów przedłożonych do wniosku o emeryturę w 2009r., decyzje ZUS okazały się poprawne. Nie zachodziły zatem przesłanki ponownego ustalania wysokości emerytury wnioskodawcy na dzień złożenia wniosku o emeryturę w dniu (...)

Nie zamyka to wnioskodawcy możliwości złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia, które otrzymuje - w oparciu o przepisy art. 109-113 ustawy emerytalnej, bowiem dalsze podleganie ubezpieczeniom może mieć wpływ na wysokość świadczenia. Wnioski o doliczenie kolejnych okresów ubezpieczenia były już składane i ZUS je uwzględnił.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał odwołanie M. J. za nieuzasadnione i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. I wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i § 11 ust. 2 Rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2015.1078).

SSO Jadwiga Świącicka